

Svetlana Alexiévix, premi nobel de literatura 2015

Temps de segona mà: la fi de l'home roig és una obra difícil de classificar dins d'un gènere literari. No és novel·la i tampoc no és reportatge. L'autora, durant molts anys, amb la gravadora i la llibreta en mà ha parlat amb testimonis de diferents generacions de l'època post soviètica. És com un cor de veus que parlen de les seves experiències, dels seus records o es confessen,... L'autora no s'allunya del testimoni real, el seu paper com a entrevistadora és gairebé invisible. Seguint una tradició de literatura oral, reproduceix el que diuen els testimonis i converteix el relat en literatura, o millor dit, es mira el món amb ulls d'escriptora de literatura més que no pas com a historiadora. Diu, "no sé com definir els qui em vénen a ajudar en el meu viatge pel món dels éssers humans". D'aquesta manera la catàstrofe, la guerra, l'horror,... arriben al lector dins d'un límit familiar.

Svetlana Alexiévix diu: "Escriu, recullo els brins, les engrunes de la història del socialisme "domèstic", "interior". La manera com vivia dins l'ànima de la gent. Sempre m'ha atret aquest espai petit: l'ésser humà. En realitat, és allà on tot passa". Les citacions que vénen a continuació palesen la manera com l'autora ens fa arribar les veus dels testimonis:

"La guerra és un llop que pot arribar fins al llindar de casa teva..."

"Digue'm, germana meva, per què els homes han après tan ràpid a matar-se? Tots havíem llegit Omar Khayyam a l'escola. I Puixkin."

"(Em mostra un diari.) Ho ha llegit? Organitzen viatges turístics a Txetxènia. T'hi porten amb un helicòpter de l'exèrcit i et mostren les ruïnes de Grozni i els pobles cremats. Allà es combat i es reconstrueix a la vegada. Disparen i reconstrueixen a la vegada. I ho ensenyen. Nosaltres encara plorem i algú ja fa diners amb les nostres llàgrimes. Amb la nostra por. Com amb el petroli."

"El deure! Ara odio aquesta paraula! Ara sona diferent... Per què hauria d'estimar la meua pàtria? Ens havien promès que la democràcia significaria una

vida millor per a tots. Justícia. El regne de l'honestat. És un engany, tot plegat. L'home només és pols. Un gra de pols. Avui les botigues són plenes de mercaderies. Preneu-ne! Compreu! Amb el socialisme no hi havia res d'això. En realitat, jo sóc només una pobra dona soviètica... Ningú no m'escolta perquè no tinc diners. Si tingués diners, la conversa seria una altra. Tots aquests caps... Tindrien por de mi... Avui són els diners, els qui governen tot..."

"Les dones russes no han viscut mai amb homes normals. No han fet una altra cosa que tenir-ne cura, guarir-los. Tractàvem l'home una mica com un heroi. Miràvem de salvar-los. I encara avui continuem fent aquest paper."

Recomano molt aquest llibre però no perquè sigui una lectura agradable. Cada pàgina és un nou sobresalt, estàs amb l'ai al cor fins a l'última pàgina. Les persones que parlen, joves, velles, botxins, víctimes,... ho fan des de l'emoció, el sentiment i el sofriment. Què s'ha après després de tan patiment? És una de les preguntes que et fas mentre vas fent-te càrrec d'una història que, en el fons, no és pas tan diferent de la que s'ha viscut i es viu en d'altres llocs del món.

Fina Dantí

PAPERERIA - MERCERIA
QUIOSC - LLIBRERIA
ARTICLES DE REGAL

CAN FERRER

Crta. Barcelona, 100 (Santa Eulàlia de Ronçana)
93 844 64 17 - 620 06 58 09
canferrer@hotmail.com
www.facebook.com/canferrerser